

MIŠLJENJA - 7. novembar 2020.

Kako su etnici 'spasavali' savezni ke pilote: Kad bi jame progovorile...

Pred kraj Drugog svjetskog rata iz isto ne Srbije evakuisana su 2.392 pilota - 2.010 uz pomo NOVJ-a i 382 uz posredovanje etnika Draže Mihailovi a.

Piše: Dragan Banjac

http://balkans.aljazeera.net/vijesti/kako-su-cetnici-spasavali-saveznicke-pilote-kad-bi-jame-progovorile?fbclid=IwAR2zR6NIvqHmfEx7v8R6wAGY3OOPx1kT8Xz_HuDEcg6BnMxLpxxO7mqgqvg

Dragan Stojkovi navodi da je u ovu krašku jamu nakon ubistva ba eno više od 1.000 ljudi,
piše autor Dragan Stojkovi

Ne tako davno pitao me je Dejan, uli ni prodavac knjiga na (beogradskom) Zelenom vencu, zašto Al Jazeera Balkans (koju godinama prati) stalno forsira tekstove iz Srbije koji u javnosti stvaraju utisak da je kod nas "sve crno". Ne bih da kvarim relacije sa Dejanom, kod koga sam nabavio mnogo dobrih knjiga, pokušavam da ga ubedim da se o tome obavesti preko uredništva, ali ne ide. Na kraju sam pokušao da odgovorim protiv pitanjem: da li se nešto od toga može pojaviti u srpskim medijima? Negira. Upitah ga još da li ovdašnji mediji prenose nešto pozitivno iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Ne, zato i ne pratim naše medije, jer sve je laž, re e Dejan i sru i mi još jedno "lako" pitanje: Šta je istina o tobož etni kom spasavanju savezni kih avijati ara u Drugom svetskom ratu?

Napomena o autorskim pravima

Preuzimanje dijela (maksimalno tre ine) ili kompletnog teksta mogu e je u skladu sa lanom 14 Kodeksa za štampu i online medija Bosne i Hercegovine: "Zna ajna upotreba ili reprodukcija cijelog materijala zašti enog autorskim pravima zahtijeva izri itu dozvolu nositelja autorskog prava, osim ako takva dozvola nije navedena u samom materijalu."

Ako neki drugi medij želi preuzeti dio autorskog teksta, dužan je kao izvor navesti Al Jazeera Balkans i objaviti link pod kojim je objavljen naš tekst.

Ako neki drugi medij želi preuzeti kompletan autorski tekst, to može uiniti 24 sata nakon njegove objave, uz dozvolu uredništva portala Al Jazeera Balkans, te je dužan objaviti link pod kojim je objavljen naš tekst.

Pre nego se poduhvatim pri e o tom "humanom podvigu" bradatih pravoslavaca, evo kra eg pomena fenomena, one Gebelsove (Joseph Goebels) da "sto puta ponovljena laž postaje istina". Pogotovo kod Srba. Trebalo bi nekoliko tomova da se pobroje samo laži i dubare trenutnog srpskog vožda Aleksandra Vu i a. Evo primera: svojevremeno je (i ostao živ) izjavio: "Bio sam najmla i predsednik vlade u istoriji Srbije", a onda neko nije bio lenj i napravio je listu na kojoj je "najmla i" srpski/srbijanski premijer Alekandar Vu i tek 28. po mladi stvu. Najmla i je prota Mateja Nenadovi (28), sledi ga Jevrem Obrenovi (31), 14. je Ilija Garašanin (40), Petar Stamboli (41) je 17, Ana Brnabi (42) 20... Pre Vu i a "plasirali" su se Slobodan Penezi Krcun (26) i Dragi Stamenkovi (27), koji su bili etrdeset etvorogodišnjaci kao i Aleksandar Vu i .

Ako naletite na nekog od više od 60 odsto njegovih i ovo mu kažete, uzvratite da je re o podacima "vatikansko-ustaške antisrpske klike". I da je On najmla i.

Pola miliona eura za 'Heroje Hilijarda'

Krajem jula ove godine na sajtu Filmskog centra Srbije moglo je da se vidi koje je sve filmadžije i za koje projekte pomogla država. Nakon dva odbijanja sredstva za filmove sa "nacionalnom temom" dobili su *Djeca Kozare* Lordana Zafranovi a i *Heroji Hilijarda* Radoša Baji a. Prvi, koji vu e na partizanstvo, dobio je 30 miliona dinara (oko! 255.000 eura), a Baji ev, koji bi, posle serije *Ravna Gora* i filmom *Za kralja i otadžbinu*, pri om o dobrodušnosti pripadnika pokreta Dragoljuba - Draže Mihailovi a u Pranjanima da dodatno *okupa* etnike - bezmalo dvostruko više - 52 miliona dinara (oko 442.000 eura).

Nije izostala ni medijska halabuka. Najstariji list na Balkanu sredinom septembra prošle godine ovo veli a, pod ambicioznim naslovom "Operacija Hilijard je bila najve a operacija spasavanja oborenih ameri kih i savezni kih vazduhoplovaca ikada". O ekivano od *Politike*, pogotovo od Tanjuga, iji je izveštaj prenela. Na 75. godišnjicu (15. septembra 2019. godine) u Pranjanima kod Gornjeg Milanovca bili su predsednik Srbije Aleksandar Vu i , predsednica parlamenta Maja Gojkovi , tadašnji ameri ki ambasador u Srbiji Kajli Skot i "potomci nekoliko spašenih ameri kih vazduhoplovaca..."

Mnogi su se iznenadili što je u ovoj velikosrpskoj festi u eš e uzeo ameri ki ambasador, koji je po dolasku u Beograd slovio za oveka koji je stigao sa zadatkom da "otera Ruse". Ali, i njega su brzo okadili tamjanom. "Slu aj Pranjani idealan je povod za upražnjavanje revizionisti ke mitomanije. To je jedan od ekstremno retkih slu ajeva kad su etnici Draže Mihailovi a uradili nešto korisno za savezni ku borbu" (Goran Despotovi), ali se tom doga aju pridaje preveliki, gotovo istorijski zna aj. Vlast je to jedva do ekala. Laži nikad dosta.

Vijenci i govori Draži u ast

Uz srpske zvani nike i Kajli Skota bile su (niko ne zna kako su na`vatane) delegacije SAD-a, Italije, Velike Britanije, Francuske, Kanade, Poljske, opštine Gornji Milanovac, neizbežne porodice Kara or evi i Fondacije Halijard. Oni su (obratite pažnju) položili vence na spomenik "Aerodrom slobode i ratnog savezništva SAD-a i trupa generala Draže Mihailovi a", nakon ega su intonirane himne Srbije i SAD-a. Prisutnima su se obratili predsednik Fondacije Halijard Džon Kapelo, pukovnik u penziji Zlatimir Gruji , komandant Komande specijalnih operacija za Evropu Kirk Smit, Kajl Skat i Aleksandar Vu i .

Mijajlova jama Dragan Stojkovi

Išlo se i u lokalnu crkvu, potom je u osnovnoj školi "Ivo Andrić" u Pranjanima održan prijem i koncert orkestra Ratnog vazduhoplovstva SAD-a u Evropi. Dva dana pre toga u Univerzitetskoj biblioteci "Svetozar Marković" u Beogradu otvorena je izložba "75. godišnjica spasilačke Misije Halijard", kada je ambasador Skot rekao je da je SAD "zauvek biti zahvalan srpskim saveznicima, koji su u Pranjanima spasili 500 američkih pilota u Drugom svetskom ratu. Bili smo saveznici, rame uz rame, protiv zajedničkog neprijatelja... I ova izložba priča nam tu priču i daje nam delić uvida u istoriju", kazao je Skot i dodao da je pomenuta operacija "doprinela izgradnji mostova prijateljstva između Srbije i SAD-a".

Statistike govore drukčije. Pred kraj Drugog svetskog rata ukupno su pretežno iz istočne Srbije evakuisana 2.392 pilota, od tog broja 2.010 uz pomoć Narodno-oslobodilačke vojske Jugoslavije i 382 (330 tokom misije Halijard) uz posredovanje četnika Draže Mihailovića. Istoričari etničkoj ganutosti pripisuju dva razloga: zbog saradnje sa Nemačcima, saveznici su s njima prekinuli kontakte, a bližio se kraj rata i valjalo je koliko-toliko iskupiti dušu. E sad, spasavanje 16 odsto vazduhoplovaca i se ekranizovati, a 84 procenta je bagatelisano. Uostalom, partizanski pokret je odavno u Srbiji prekomandovani u neprijateljski.

Hiljadu žrtava u Mijajlovoj jami

Dragan Stojković, publicista i izdavač, u predgovoru knjige *Mijajlova jama* (autori Dušan Prica i Joksir Radojković) navodi da je u ovu krašku jamu nakon ubistva (najverovatnije klanja) bačeno više od 1.000 ljudi, "rodoljuba i simpatizera Narodno-oslobodilačkog pokreta sa područja Pomoravlja, Resave i Levača, a na ploču piše "...i jedan broj savezničkih vojnika".

Na ploči i stoji "I JEDAN BROJ SAVEZNI KIH VOJNIKA" Dragan Stojković

U knjizi se navodi da su savezničke pilote po povratku sa bombardovanja nemačkih ciljeva u susednoj Rumuniji, dok su se raspitivali za Titove partizane, etnici pod komandom kapetana Mihaila a i a ubijali i bacali u Mijajlovu jamu. Ova duboka vrta a nalazi se na padinama Južnog Ku aja, oko 30 kilometara od Despotovca, prema predanju, ime je dobila po nekom Mihajlu koji je uvao ovce i kada je seo da se odmori i zasvirao na fruli, ovan predvodnik ga je udario u le a i zajedno su upali u jamu doboku više od 100 metara. U nju je ba eno više od 1.000 ljudi iz tog kraja, me u njima "ve i broj savezni kih vojnika, Engleza i Amerikanaca (palih pilota), zatim Rusa, Poljaka, Grka, eha i Italijana, koji su pobjegli sa prisilnog rada od Nemaca, traže i partizane". Naišli su na etnike, a i eve kolja e.

Mijajlova jama i mnoge druge su zaboravljene. Baji e preneti na veliki ekran "najve i poduhvat ikada" koji se zbilo u Pranjanima, a ni potomci 84 odsto spasenih savezni kih avijati ara i potomci njihovih spasilaca ne haju za istinom. Kao da im je dovoljno da su došli, uli samo jednu pri u, ušli u crkvu, zamezili...

Osim filma u Pranjanima, planira se izgradnja aerodroma i raznih obeležja koji podse aju na "dobre duše" etnika Draže Mihailovi a, gde e, kao u, recimo, Kamengrad Emira Kusturice, tokom godine "bratskom srpskom narodu" da dolaze hiljade Amerikanaca.

Možda im neko zasvira na Mijajlovoj fruli, koja je, navodno, prona ena pored jame.

Stavovi izraženi u ovom tekstu autorovi su i ne odražavaju nužno uredni ku politiku Al Jazeera.

Izvor: Al Jazeera

(dragutin)

Srb_20_jug_006_Pranjani
Gornji_Milanovac

Srb_20_jug_007_Mihajlova_Jama
Despopovac, Južni Ku aj

Srb_20_jug_008_Kamengrad
Kamengrad (?)
Azbukovica (?)

<http://kulturnonasledje.com/mijajlova-jama.html>

<https://sima-pecinar.smugmug.com/.../MIHAJLOVA-JAMA.../>

1941 – 1945.

1951.

. 06-81-4/8-01 29.04.1983.

<http://www.politika.rs/scc/clanak/231646/Mracne-tajne-Mijajlove-jame>

Акција спасавања је трајала пет часова и завршена је око 21 час, пошто је из јаме на Пасуљанским ливадама, извучено тело одраслог мушкарца. Била би ово можда кратка вест о несрећном човеку који је под нејасним околностима завршио на дну дубоког гротла Мијајлове јаме. Али, покушај спасавања несталог човека из Ћуприје, који су пре два дана обавили припадници Горске службе спасавања (ГСС) и Специјалне антитерористичке јединице (САЈ) МУП-а, не само да представља једну од сложенијих акција у последње време већ поново буди сећања на ретко и заборављено стратиште из Другог светског рата на подручју источне Србије.

Припадници САЈ-а обавестиле су ГСС, 29. августа, о нестанку М. П., рођеног 1955. године, са пребивалиштем у Ћуприји. Према информацијама које је САЈ добио од јагодинске полиције, М. П. је нестао још 20. августа, док је четири дана касније, пронађено његово возило на Пасуљанским ливадама. Уследила је претрага терена која није дала позитивне резултате, па се посумњало да је нестали упао у Мијајлову јаму, која се налази на том терену.

– Пошто ГСС са САЈ-ом већ неколико година уназад има одличну сарадњу, одмах су уследиле заједничке припреме за претраживање Мијајлове јаме – каже искусни тридесеттворогодишњи спасилац Дане Медић, који је већ 15 година члан Горске службе.

Спелеоспасилачка екипа, састављена од седморо спасилаца Горске службе и пет припадника САЈ-а, под пуном спасилачком опремом, у два возила, упутила се ка

Пасуљанским ливадама. Мијајлова јама налази се на северозападном ободу Кучаја, три километра југоисточно од Сењског рудника, у близини војног полигона на ком је недавно страдало двоје кадета Војске Србије.

Улаз у јаму налази се на надморској висини од 710 метара. У извештају вође акције Бојана Драгутиновића, наводи се да су пред самим улазом у јаму формиране две екипе за извлачење.

– Задатак „Екипе 1” био је да се постави основна инсталација до дна објекта, систем сидришта у стени и ужади, преко којих се напредује када се објекат спелеолошки истражује. За то време „Екипа 2” је започела постављање спасилачких система за извлачење. Целокупну акцију је надгледао Штаб акције – напомиње се у извештају.

Прва екипа, од три човека, спустила се спелеолошком техником на само дно јаме. Када су кренули да се спуштају, друга група је припремила инсталацију за вађење тела.

– Уз помоћ те инсталације, спустио сам се до дна за пет минута – каже Дане Медић.

По силаску на прву вертикалу јаме, на дубини од 120 метара, он проналази беживотно тело мушкарца. Након 10 минута, један за другим су пристизали и остали чланови спасилачке екипе. Започело се са постављањем инсталације за извлачење тела из јаме. Акција је трајала укупно пет сати.

Међутим, због велике дубине вертикалног гротла, ова јама, нажалост, има потресну историју. Пред самом јамом, на ту прошлост подсећа и скромни споменик. Наиме, током Другог светског рата, окупатори су у ту јаму бацили око хиљаду родољуба и симпатизера народноослободилачке борбе, као и савезничких војника.

Један од оснивача Горске службе спасавања Милутин Рудаковић, сведочи, за „Политику” да се екипа Горских спасилаца 1968. године, на позив Борачке организације Сењски рудник, спустила у тај понор примитивним спелеолошким лествицама.

– Нашли смо брдо људских костију високо три метара. Део костију и лобања смо тада извукли – каже Рудаковић.

Учесници акције вађења тела несрећног човека из Ћуприје, кажу да је Мијајлова јама вертикални спелеолошки објекат, са укупном дужином истражених канала од 192,5 метара. То практично значи да је реч о окну које подсећа на џиновски бунар, који се сужава на дну. Дубина јаме износи 150 метара, а просечна ширина вертикалног гротла, које се ка дну сужава, износи 25 метара.